

Livet at afholde de Præmier, som behøves, og skulle de modtage dem af Andre, er det ogsaa Hjælp, det kommer i Realiteten ud paa Et og det Samme. Jeg vilde derfor anse det for hensigtsmæssigt, om man, istedetfor at fremkomme med forskellige kunstige Forslag, som man dog har en Følelse af ere vanskelige at gennemføre, gik løs paa at rette saadanne Ting ved Fattigvæsenet, som mulig lode sig rette, og som kunde have samme helbringende Virkninger, som man tilsigter at opnaa ved dette Lovforslag.

Buff: Jeg havde ikke tænkt paa at tage Ordet mere, da jeg jo ikke hører til Forslagsstillerne. Efter de venlige Udtalelser fra den høitærede Minister, kunne vi ikke vente, at Forslaget kan blive drevet videre, end at der enten kan blive nedsat et Udvalg derom, eller at det kan blive henvist til et Udvalg, der er nedsat om en lignende Sag. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (H. Nielsen) udtalte imidlertid, at han havde noget Saad om, at der gennem Udtalelser idag fra ærede Medlemmer kunde komme nogle Vink, som kunde bidrage til en Løsning, og nu forekom det mig, at den sidste ærede Taler kom til at slutte sig til et Vink, som jeg tror at have antydet. Det vilde jeg gjerne have flaaet fast. Men før jeg gaar dertil, skal jeg bemærke, at det ærede Medlem beyndte med at sige, at det stemmer med Grundloven, at den, der ikke kan hjælpe sig selv, skal hjælpes gennem Fattigvæsenet; men i samme Aandedræt gjorde han os bekendt med en anden Grundlovsparagraf, som siger, at de, der hjælpes gennem Fattigvæsenet, miste endel af deres borgerlige og politiske Rettigheder, og saa kom det ærede Medlem til, saavidt jeg forstod ham ret, for ligesom at bulme paa den Smerte, der vilde fremkomme for Frisidsmændene ved den sidste Paragraf, han nævnte, at tilsjøe, at de Børn, der opdrages under Fattigvæsenet, kommer der ingen Byrde til at hvile paa af den Grund. Vilde det ærede Medlem da virkelig have, at, som det staar andetsteds, Forbødselsen skal følge Slægten i 3die og 4de Led? Det kan dog ikke være hans Mening. Men hvorfor saa ansøre dette om Børnene? Det forekommer mig dog virkelig intetsteds at have hjemme at tale om, at Børnene ikke lide. Noget ved at opdrages under Fattigvæsenet. De ere jo dog aldeles ustyldige i, at deres Forældre ere komne paa Fattigvæsenet. Dernæst sagde det ærede Medlem, at naar Folk ere over 60 Aar, saa kunde han være med til, at de fik Hjælp og dog beholdt deres Valgret; men det er Feilen ved det ærede Medlems og ved hans Benneris Betragtning, naar de forhandle om sociale Spørgsmaal med os, at de tro, at det for os blot gjælder om det politiske Moment. Nei, det humane Moment veier nok saa meget for os som det politiske. De Herreer skulle ikke have Lov til enten ude eller i denne Sal uimodsagt at

drage frem, at vi kun ville værne om, at Denne eller Hin kan komme til at stemme. Nei, for os, ialtfald for mig, er den humane Side af Sagen Hovedtingen, og jeg siger rent ud, at naar man vil give en Mand, der er 60 Aar gammel og saa faar Hjælp, den Naades gave, at han skal have Lov til at stemme, saa forlanger jeg Mere for en saadan Mand. Saadanne Mænd kunne være Hædersmænd, og jeg siger ikke blot dette som en fjøn Udtalelse, men vi maa være enige om, at naar vi komme forbi en saadan Mand, som vi have set kæmpe sig Livet igjennem og opdrage en stor Børneskole, saa kunne vi have stor Lyst til at tage Hatten af for ham i Mødsætning til mangen Anden, som man er nødt til at tage den af for, og som man ser ganske anderledes paa. Endvidere sagde det ærede Medlem, at det, som er Ulykken, og det, som bebyrder Kommunerne, er, at vi faae en hel Del Folk — det var ialtfald Tanken i, hvad han sagde, og jeg anerjender, at den er rigtig, — som løbe sammen med et Par tomme Hænder og som i nogle saa Aar faae en stor Børneskole og saa falde deres Medmennesker til Byrde; men det forekommer mig, at der fra vor Side under Forhandlinggen om en anden Sag er gjort Forsøg paa at stoppe op derfor, forsaavidt det lader sig gjøre. Vi have søgt at faae gjort, hvad der ad Lovgivningsveien kan gjøres for, at saamange som muligt kunne faae Selveiendom. Det er en af de Veie, vi skulle gaa mod dette Uvæsen, at Folk i Ubetænksomhed løbe sammen i en ung Alder og hurtig faae en stor Børneskole, hvormed de ligge andre Mennesker til Byrde. Jeg tror, at Veien er, at man skal bidrage til, at de kunne faae Selveiendom. Jeg bruger naturligvis ikke dette Ord i Mødsætning til Fæstevæsen; men jeg mener, at Folk skulde virkelig have en Eiendomshjælp, saaledes at der kan blive et moralsk Tryk paa dem, og at de ikke løbe sammen, inden de have en Lue at bo paa. Det vil jeg bede det ærede Medlem om, at han, naar vi komme ind paa en saadan Forhandling, støtter os i Bestræbelsen for at hjælpe saa mange som muligt til at kunne faae Eiendom. Naar jeg i det, jeg hidtil har omtalt, har været uenig med det ærede Medlem, saa er jeg derimod enig med ham og taffer ham, forsaavidt han vil være med til, at Sygehjælp ikke skal være Fattighjælp. Det forekommer mig, at det er et Punkt, som de ærede Forslagsstillere kunne tage med sig ind i Udvalget. Det er en Løkke, jeg har været glad ved i flere Aar, og som jeg mere og mere styrkes i, at, skulle vi frem i den Retning, saa kunne vi ikke komme det paa eengang; Ingen kan komme med det forlængende Ord eller med et Universalmiddel, som kan gjælde overalt; men Løsningen kan komme efterhaanden, og skal Løsningen komme navnlig i den Retning, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne idag har angivet, nemlig gennem Hjælp til Selvhjælp, saa